

Minister voor Immigratie en Asiel
De heer drs. G.B.M. Leers
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

datum 1 april 2011

betreft EU-overnameovereenkomsten

ons kenmerk 148269u

Geachte heer Leers,

De vaste commissie voor de JBZ-Raad heeft in haar vergaderingen van 15 en 29 maart 2011 gesproken over de Mededeling van de Europese Commissie betreffende de evaluatie van de EU-overnameovereenkomsten.¹ De commissie legt u graag een aantal vragen over deze Mededeling voor. Vervolgens heeft de commissie nog een aantal aanvullende vragen over de overnameovereenkomst tussen de Europese Unie en Turkije, waarover tijdens de JBZ-Raad van 25 februari jl. een akkoord werd bereikt.

Evaluatie van de EU-overnameovereenkomsten

Kan de regering een overzicht geven van de aantallen migranten die zij de afgelopen jaren heeft overgedragen aan een derde land, al dan niet op basis van een terugnameovereenkomst? Aan welke landen vonden deze overdrachten plaats? Hoe denkt de regering over de effectiviteit van de terugnameovereenkomsten?

Wat is het standpunt van de regering met betrekking tot de vijftien aanbevelingen van de Europese Commissie? Kan de regering daarbij vooral ingaan op de aanbevelingen met de nummers 2, 6, 8, 9, 11 en 14?

Kan de regering aangeven welke stimulansen zij bereid is te bieden in ruil voor het sluiten van een terugnameovereenkomst? Is zij van mening dat sancties bij gebrek aan medewerking door een transitland op hun plaats zijn? Zo ja, welke sancties acht zij in dat kader toelaatbaar en tot op welke hoogte aanvaardt de regering hierbij mogelijke schade aan andere doelen, zoals die van het Nabuurschapsbeleid of van ontwikkelingshulp?

Is de regering het met de leden van de commissie eens dat overdracht naar een transitland alleen toelaatbaar is nadat een rechterlijke instantie zich heeft uitgesproken over een mogelijk asiolverzoek en als overdracht naar het herkomstland niet mogelijk is? Indien de regering het eens is met aanbeveling 14 om transitlanden uitdrukkelijk te laten bevestigen dat zij derdelanders behandelen overeenkomstig internationale mensenrechtenverdragen, welke rechten meent

¹ COM(2011)76. Zie ook dossier E110010 op www.europapoort.nl

zij dan dat gewaarborgd zouden moeten worden? Is de regering het met de leden van de commissie eens dat naast een gewaarborgde veiligheid, ook garanties moeten worden gegeven voor een menswaardig bestaan, zoals middelen van bestaan, huisvesting, toegang tot gezondheidszorg en arbeidsmarkt en voor kinderen toegang tot onderwijs? Zo nee, op welke wijze meent de regering dan te voorkomen dat derdelanders in het transitland in een juridische limbo-situatie terecht komen, en daarmee onder het niveau van de menselijke waardigheid kunnen belanden?

Overnameovereenkomst tussen de Europese Unie en Turkije

Welke implicaties voor de toepassing van de terugnameovereenkomst heeft de geografische beperking die Turkije heeft aangebracht bij de ratificatie van het Vluchtelingenverdrag?

Kan de regering de garantie geven dat afgewezen asielzoekers die worden overgedragen aan Turkije, de mogelijkheid hebben gehad van een effectief rechtsmiddel, dat wil zeggen het recht op beroep en het recht om de behandeling van het beroep af te wachten in Nederland?

Is het juist dat er de mogelijkheid bestaat om in een versnelde procedure aan de grens tussen Turkije en een lidstaat een migrant direct over te dragen aan Turkije, mits dit binnen 3 dagen gebeurt? Zo ja, welke garanties zijn er in deze versnelde procedure voor een volledige en zorgvuldige asielprocedure inclusief een onafhankelijk beroep?

De overeenkomst benadrukt dat terugkeer naar het herkomstland prioriteit verdient. Die plicht hebben de Europese Unie en Turkije. Maar de Europese Unie is natuurlijk als eerste aan zet. Is er vastgelegd dat de lidstaat eerst moet bewijzen dat terugkeer naar het herkomstland niet lukt voordat om overdracht naar Turkije wordt verzocht?

Is het juist dat als grensregio een zone van 20 kilometer vanaf de grens is benoemd? Zo ja, wat is hiervan de reden en wat zijn hiervan de implicaties? Is het denkbaar dat de terugnameovereenkomst de mogelijkheid biedt om illegale migranten al over te dragen voordat ze het grondgebied van de Europese Unie hebben bereikt? Zo ja, wordt hun daardoor niet de kans ontnomen om een asielverzoek in te dienen en om een behandeling te krijgen conform het Europese asielacquis?

Kan de regering ingaan op de aanbevelingen die de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa medio vorig jaar heeft gedaan met betrekking tot de criteria die zouden moeten gelden voor de sluiting en toepassing van een overnameovereenkomst, met name wat betreft migranten afkomstig uit een derde land?

datum 1 april 2011
ons kenmerk 148269u
blad 3

De commissie kijkt met belangstelling uit naar de antwoorden van de regering.

Hoogachtend,

M.J.M. Kox
Voorzitter van de vaste commissie voor de JBZ-Raad